

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดทำนอนต่อระยะเวลาการหลับของทารกเกิดก่อนกำหนด

ชื่อผู้เขียน นางสาวเพ็ญจิตร ธนเจริญพิพัฒน์

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วรณวิไล ชุ่มภิรมย์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มาลี เอื้ออำนวย	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนาวิ ชอนตะวัน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ฉวีวรรณ ธงชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การนอนหลับเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตซึ่งมีความสำคัญในทารกเกิดก่อนกำหนดมากกว่าวัยอื่นๆ การนอนหลับจะส่งเสริมการเจริญเติบโต พัฒนาการ และการทำหน้าที่ของร่างกาย โดยเฉพาะระบบประสาทส่วนกลางที่ควบคุมการหลับตื่นของทารก การจัดให้ทารกเกิดก่อนกำหนดนอนในท่านอนที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นปัจจัยหนึ่งในหลายปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ทารกหลับได้นานขึ้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการหลับของทารกเกิดก่อนกำหนดเมื่อจัดให้อยู่ในท่านอนหงาย ท่านอนตะแคง และท่านอนคว่ำ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงจากทารกเกิดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยกุมารเวช 3 โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ และหอผู้ป่วยหนักทารกแรกเกิด ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 8 จังหวัดนครสวรรค์ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม 2543 จำนวน 20 ราย กลุ่มตัวอย่างทุกรายได้รับการจัดให้นอนท่าศีรษะสูง 15-30 องศา ศีรษะอยู่แนวกึ่งกลางลำตัว งอแขนให้มีมืออยู่ใกล้ปาก งอเข่าชิดลำตัว วางผ้าล้อมรอบตัวทารกทำเป็นขอบเขต เท้ายันกับผ้าที่เป็นขอบเขต แต่ละท่านอนใช้

เวลาสังเกตรวม 2 ชั่วโมง 30 นาที ติดต่อกันจนครบทั้ง 3 ท่านอนในวันเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากการบันทึกพฤติกรรมการหลับตื่นของบราซิดตัน ประกอบด้วย 2 ส่วน คือแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบบันทึกระยะเวลาการหลับของทารกเกิดก่อนกำหนด โดยผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้สังเกต 2 คน ได้ค่าเท่ากับ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระยะเวลาการหลับเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test)

ผลการวิจัยพบว่า

ค่าเฉลี่ยของระยะเวลาการหลับทั้งหมดของทารกเกิดก่อนกำหนดในท่านอนหงาย ท่านอนตะแคง และท่านอนคว่ำไม่มีความแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามพบว่าค่าเฉลี่ยระยะเวลาการหลับลึกในท่านอนคว่ำมากกว่าท่านอนหงาย และท่านอนตะแคงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยระยะเวลาการหลับตื่นในท่านอนคว่ำน้อยกว่าท่านอนหงาย และท่านอนตะแคงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และค่าเฉลี่ยของระยะเวลาการหลับลึกและหลับตื่นในท่านอนหงายและท่านอนตะแคงไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าท่านอนคว่ำจะส่งเสริมให้ทารกเกิดก่อนกำหนดมีระยะเวลาการหลับลึกมากกว่า ทำให้พยาบาลหรือผู้ดูแลอื่น ๆ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดท่านอนสำหรับให้ทารกเกิดก่อนกำหนดและเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

Thesis Title Effects of Positioning on Duration of Sleep among Premature Infants

Author Miss Penjit Thanacharoenpipat

M.N.S. Pediatric Nursing

Examining Committee

Associate Professor Wanvilai Chumpirom	Chairman
Assistant Professor Malee Urharmnuay	member
Associate Professor Dr. Ratanawadee Chontawan	member
Assistant Professor Dr. Chawapornpan Chanprasit	member
Associate Professor Chaweewan Thongchai	member

Abstract

Sleep is a basic need for all human being which is of paramount for the premature infants. It promotes infants' growth, development, and function of the body especially the central nervous system which control sleep-wake cycle. Management on optimal positions for sleep in premature infants is one of the important factors to promote sound sleep. The purpose of this quasi-experimental study was to examine the effects of positioning on duration of sleep among premature infants. Twenty premature infants were purposely selected from Pediatric ward III at Sawan-Pacharuk Hospital and neonatal intensive care unit at Health Promotion Center Region 8, Nakorn-Sawan Province. Data were collected during May to October, 2000. All subjects were placed in supine, side-lying, and prone positions with elevating the mattress 15-30 degree, head in midline, flexed hands near mouth, flexed knees up to the trunk, provided boundaries with soft cloth roll, supported feet by bracing them with the boundaries, infant sleeping time was observed

in two hours and thirty minutes for each position.

The research instruments were modified from Neonatal Assessment Behavioral Scale (NABS) developed by Brazelton comprised two parts: demographic data and recording form for sleep-wake behaviors. These instrument were validated for content validity by five experts. The inter-rater reliability of the sleep-wake observation obtained by two observers was 1.0. Data were analyzed by descriptive statistics. The hypotheses were tested by one-way analysis of variance-repeated measurements and Scheffe' s test.

The results of this study revealed that there was no significant difference in total duration of sleep in supine, side-lying, and prone positions in premature infants. However, the average duration of deep sleep in prone position was statistically significant higher than that of supine and side-lying positions at the level of .05. The study indicated that the average duration of light sleep in prone position was significantly less than that of supine and side-lying positions at the level of .05 and .01, respectively. The average duration of deep and light sleep in supine and side-lying positions were not significantly different and the average durations of drowsiness of three positions were not significantly different.

The results of the study concluded that the prone position could promote longer duration of deep sleep than supine and side-lying positions. These results provide useful information for nurses and other care providers in positioning the premature infants. The results are also useful for further research.